

T á j é k o z t a t ó
az Ózd Város Önkormányzata által 2012. évben biztosított egészségügyi alapellátásról

Előterjesztő: Egészségügyi és Szociális Bizottság Elnöke
Előkészítő: Szociális és Egészségügyi Osztály

Ózd, 2012. február 21.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 4. pontjában kötelező feladatként határozza meg a helyi önkormányzatok számára az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást, amelybe az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. § (1) bekezdése alapján

1. a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
2. a fogorvosi alapellátás,
3. az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás,
4. a védőnői ellátás,
5. az iskola-egészségügyi ellátás tartozik.

Ózd Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) az egészségügyi alapellátást 2012. évben (is) a vonatkozó hatályos jogszabályok alapján, és az azokban foglaltaknak megfelelően biztosította.

Jelen előterjesztés az Önkormányzat által biztosított egészségügyi alapellátás 2012. évi szakmai, fenntartói és működtetői feladatellátásáról ad tájékoztatást.

A tájékoztató elkészítése során

- a háziiorvosi ellátásról dr. Lengyel Elemér városi szakfőorvos,
- a házi gyermekorvosi ellátásról dr. Kiss Zsuzsa városi szakfőorvos,
- fogászati ellátásról dr. Koós István fogszakorvos,
- a védőnői szolgálatok feladatellátásáról Gresó Tiborné kistérségi vezetővédőnő,
- az ügyeleti ellátásról Berecz Elemér, a Kistérségi Közszolgáltató Gazdasági Iroda vezetője által benyújtott részanyagok is felhasználásra kerültek.

A háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogászati alapellátást továbbra is – decembertől teljes körűen – Ózd Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződés alapján, területi ellátási kötelezettség vállalása mellett vállalkozó orvosok biztosították. Az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény módosulása alapján 2012. decemberében – 2013. január 1-jei hatállyal – a törvényben előírtak és az orvosokkal történt egyeztetésen elhangzottak figyelembe vételével valamennyi háziiorvossal, házi gyermekorvossal és fogszakorvossal új feladat-ellátási szerződés megkötésére került sor.

Háziiorvosi alapellátás

Ózd városban 13 felnőtt háziiorvosi praxis van kialakítva. Az orvosi állások betöltöttek, bár a Damjanich úti körzetben az ott praktizáló doktornő hat hónapos távolléte miatt tartós helyettesítéssel van megoldva a betegek ellátása. Két háziiorvos súlyos betegsége miatt (Újváros tér, Csépanyi úti) hosszabb időtartamú helyettesítés történt, az ellátásra lakossági panasz ez idő alatt sem érkezett. Nehezíti az ellátást humán oldalról az orvosok korösszetétele: a háziiorvosok közül 6 fő 50 év fölötti, hárman 61, 67 és 69 évesek. Többen állnak folyamatos kezelés alatt súlyos krónikus betegség miatt. **A munkaterhelést fokozta a praxisokba bejelentkezett páciensek - országos viszonylatban is - magas száma:** 1700-3680 fő/praxis, leggyakoribb a 2000-2500 fő/praxis közötti lakosság szám. Ennek következtében a napi betegforgalom – a bekért adatok alapján – 50-100 fő/nap volt, ebbe természetesen beleértendő a krónikus betegek számára a „csak” gyógyszer felírása is. A magas betegforgalomban közrejátszott a legtöbb praxisban fennálló lakossági előregedés, többszörös krónikus gondozandó betegségek jelenléte. Ezek a magas vérnyomás, cukorbetegség, sok izületi

betegségek, szív és agyi ér katasztrófák és krónikus légzőszervi betegségek. A legtöbb praxisban két asszisztensnő segítette az orvos munkáját, több éves gyakorlattal, magas szintű szakmai tudással. A havi egyszeri vérvétel továbbra is megmaradt a fekvő, illetve súlyos mozgásszervi betegek részére. A munkakörülmények, illetve a betegek ellátását biztosító tárgyi és higiénés feltételek igen nagy mértékben javultak 2012. év végéig az Önkormányzat hathatós segítségével. Felújításra kerültek a Damjanich úti, a Rozsnyói úti, a Puskás úti, Csépanyi úti és a Lehel vezér úti, Újváros téri és részben a Nemzetőr úti rendelők.

Az orvosok részt vettek a kistérségi ügyeleti ellátásban a saját, illetve külsős asszisztensek bevonásával. **A házi orvosok elmondása szerint munkájuk során az ügyeletben való részvétel jelentette a legnagyobb nehézséget**, mivel több házi orvos betegsége miatt felmentést kapott az ügyeleti szolgálat alól, ami még nagyobb terhelést jelentett az abban résztvevő házi orvosok számára. Ügyeleti szolgálat után pihenő idő nélkül folytatták a napi betegellátást. Sajnos ezen a téren pozitív változás nem várható.

Az elmúlt évben – ÁNTSZ kezdeményezésére – a szakfelügyelő főorvosnak lakossági panaszbejelentést nem kellett kivizsgálnia.

A szakfelügyelő főorvos véleménye szerint általánosságban elmondható, hogy a felnőtt alapellátás tekintetében a város jó helyzetben van, ez a megállapítás igaz - véleménye szerint - a személyi és tárgyi feltételekre egyaránt.

Házi gyermekorvosi alapellátás

Ózd városban a 2012-es évben is kilenc házi gyermekorvosi praxis működött. Minden praxisban csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvos valamint egy fő asszisztens dolgozik. Így valamennyi házi gyermekorvosi praxis megfelel a szakmai rendeletben előírt minimumfeltételeknek. Néhány év múlva azonban a gyermekek alapellátása is veszélybe kerülhet, hiszen a házi gyermekorvosi gárda is elöregszik, utánpótlás pedig nincs.

A ciklusonként előírt kötelező, és szabadon választható továbbképzéseket az orvosok és asszisztensek is teljesítették, amelyek elvégzése biztosítja a naprakész tudást, a döntések megalapozottságát, a munkában maradáshoz. A továbbképzések egyre nagyobb költségei (regisztrációs díj, utazás, szállás, egyéb) szinte már teljesíthetetlen feladatot rónak a praxisokra, az ezeken történő részvétel is csak szabadság alatt, a „körzetpár” helyettesítésével kivitelezhető, így azonban nem mindenki tud igényeinek, elképzeléseinek megfelelő felkészítő előadásokon részt venni. Az asszisztensek helyettesítése még nehezebb a párhuzamos rendelések miatt.

A házi gyermekorvosi praxisok mindegyike vállalkozási formában működik. A praxisok működtetése egyre nagyobb kihívást jelent az alulfinanszírozottság miatt. Ennek ellenére a rendeletben előírt tárgyi minimumfeltételeket minden házi gyermekorvosi praxisban teljesíteni tudták. Az OEP által biztosított eszköztámogatás is nyújtott némi segítséget az elavult eszközök cseréjében, korunk elvárásainak megfelelő színvonalú ellátásra törekvésben. 2012. évben megkezdődött – és 2013. évben folytatódik – a Nemzetőr úti házi gyermekorvosi rendelők felújítása, amelyet az Önkormányzat saját forrásból valósított meg. 2012. október 1-jétől a 6. gyermekorvosi körzetet ellátó praxist a házi gyermekorvos saját tulajdonú ingatlanában kialakított helyiségben működteti.

Az általános iskolák és óvodák iskola-egészségügyi ellátását is a házi gyermekorvosok végzik. Az iskolaorvosi és házi gyermekorvosi ellátásban sok a párhuzamos feladat, ugyanakkor a szakmai

előírások ezt a tényt figyelmen kívül hagyva sok egyforma – adott esetben kétszer elvégzendő – feladatot írnak elő, feleslegesen terhelve így a szakszemélyzetet és indokolatlan költségek kiadására kényszerítve a házi gyermekorvosi, valamint az iskolaorvosi szolgálatot.

A házi gyermekorvosok a rájuk bízott gyermekek ellátását a védőnői szolgálattal együttműködve végzik. A szabad orvosválasztás következtében a gyermekorvosok szinte a város valamennyi védőnőjével napi kapcsolatban állnak, együtt képviselik a rájuk bízott gyermekek érdekeit, melyet a hatályban lévő rendeletek nem mindig segítenek elő.

Az Ózd városban működő Központi Ügyeletben minden házi gyermekorvos és asszisztens részt vesz - néhány külsős szakszeméllyel együtt -, külön díjazással, megbízási szerződés alapján.

A házi gyermekorvosi praxisokban indikátoralapú teljesítményfinanszírozás működik. Ezek az indikátorok a házi gyermekorvosi praxisokban jelenleg a következők:

- Meningococcus C elleni védőoltás,
- 6 éves kor alatti szűrővizsgálat,
- vaspótló kezelés 10-18 éves lányok között,
- szakellátásba küldés,
- antibiotikum rendelés,
- D vitamin ellátás,
- ügyelet igénybevétele,
- kizárólagos anyatejes táplálás.

A célcsoportok egységesebb megállapításánál figyelembe kell venni a gyermekorvosi praxisokat évtizedek óta sújtó demográfiai viszonyokat és a csökkenő praxislétszámokat.

A megyénként eltérő morbiditási és szocio-kulturális viszonyok is nagyban befolyásolják az eredményeket. Magyarország gyermeklakosságának száma folyamatosan csökken, ez a csökkenés a gyermekek minden korcsoportját érinti, ezért nagyon fontos a gyermekek egészségének megőrzése, melyen a testi, lelki és szociális egészség értendő. Ez a világban és Magyarországon is területi különbségeket mutat. Az egészségi állapot és jólét feltétele a hátrányos helyzetben élő és emiatt kedvezőtlen egészségi állapotú gyermekek kiemelt támogatása, a térségi és szociális egyenlőtlenségek mérséklése. Ehhez olyan adatok szükségesek, amelyek alkalmasak az összehasonlításra. A szegénység és a hátrányos helyzet összefüggést mutat az alacsony születési súllyal, a magasabb csecsemőhalálzással, a hirtelen csecsemőhalállal, a bántalmazással, a balesetekkel, az alultápláltsággal, az elhízással vagy növekedéssel elmaradással, légúti vagy bélrendszeri betegségekkel, hospitalizációval, serdülőkori terhességek magasabb arányával. A kis súlyú születés kisebb részben egészségügyi probléma, magasabb arányban fordul elő alacsony iskolázottságú és rossz szociális, higiénés körülmények között élő, nem megfelelően táplálkozó és dohányzó anyák, valamint serdülőkorú anyák gyermekei között. A csecsemőhalálozás száma csökken ugyan, de a területi különbségek kifejezettek, B.-A.-Z. megyében a legmagasabb. A csecsemőhalálozás négyszer magasabb a nagyon alacsony iskolázottságú anyák csecsemői között, mint a magasabb iskolázottságúak között. Az okok közül a koraszülöttség és a fejlődési rendellenesség, későbbi életkorban a külső halálokok (balesetek, bántalmazás, öngyilkosság), majd a daganatok.

A védőoltásokkal megelőzhető fertőző betegségek eltűntek, vagy számuk jelentősen csökkent, de a védőoltási fegyver csökkenésével újra jelentkeznek az eltűntnek hitt fertőző betegségek. A népegészségügyi szempontból legfontosabb felnőttkori megbetegedések, mint a cukorbetegség,

elhízás, daganatos és pszichiátriai, valamint allergiás megbetegedések gyakran már gyermekkorban kezdődnek, ezért nagyon fontos a prevenció. Az I. típusú cukorbetegség mellett gyermekkorban is megjelenik a 2. típusú cukorbetegség. A felnőttkori mellett már a gyermek és serdülőkori elhízás is növekvő tendenciát mutat, de számottevő az alultápláltság is. Az elhízás nem a jómódú, hanem inkább a szegényebb, egészségtelenül táplálkozó, kevesebbet mozgó gyermekekre jellemző. A kövér gyermekeknél kimutatható a szív és érrendszeri, valamint mozgásszervi betegségek halmozódása. A túlsúly hátterében kevés számban áll betegség, a növekvő arány a helytelen táplálkozással és az elégtelen fizikai aktivitással függ össze. A krónikus betegségek közül kiemelkedő az asztma és az allergia. Ezekben a betegségekben szenvedő gyermekek gondozása az alapellátásban zajlik, de a jogszabály szerint időszakonként az állandóan szedett gyógyszerek felírási javaslatának beszerzése céljából fel kell keresniük a szakorvost. Városunkból a B.-A.-Z. Megyei Kórház Gyermekegészségügyi Központjába kell küldeni a betegeket abban az esetben, ha Ózdon a szakrendelés nem elérhető.

Országosan egyre nagyobb gondot okoz a szakemberhiány miatt a speciális szakrendelések hiánya, pl. ortopédia, gasztroenterológia, endokrinológia, gyermeksebészet és még sok más, valamint ezek előjegyzési idejének megnövekedése, akár több hónapra is. Az Almási Balogh Pál Kórház Koós Csaba főorvos vezette gyermekosztályán történik az akut betegek ellátása, kórházi ápolása. Az alapellátásban dolgozó orvosok, asszisztensek példás kapcsolatot alakítottak ki a gyermekosztály dolgozóival a kis betegek érdekében.

Fogorvosi alapellátás

A fogorvosi alapellátásban résztvevő vállalkozó fogszakorvosok tájékoztatása alapján az elmúlt évben (is) nagy nehézséget jelentett számukra a rendelők működtetéséhez kapcsolódó „rendkívül magas” rezsiköltség megfizetése. Hivatkozva arra, hogy a fogorvosok is az önkormányzat kötelező alapfeladatát látják el, továbbra is méltánytalannak tartják azt, hogy bérleti díjat kell fizetniük a rendelők használatáért, míg a házi orvosok és házi gyermekorvosok bérleti díj fizetése nélkül, ingyen használják a házi orvosok rendelőket és a kapcsolódó helyiségeket.

Az egészségügyi alapellátás keretében működő I. és II. iskolafogászati körzetben 2012-ben is két fogszakorvos - Dr. Ádám Nelly és Dr. Hős Klára - tartós helyettesítés keretében, megbízási szerződés alapján látta el a gyermekeket, tekintettel arra, hogy a folyamatos álláshirdetés ellenére egyetlen fogorvos sem jelentkezett a feladatellátásra.

A körzetekhez tartozó nevelési-oktatási intézményekbe járó gyermekek preventív és terápiás fogászati vizsgálatát – a jogszabályi előírásnak megfelelően – az elmúlt évben is két alkalommal végezték el a fogorvosok.

Az I. Iskolafogászati körzethez tartozó nevelési-oktatási intézményben ellátandó gyermekek száma: **1.609 fő**

A szűrővizsgálatokon megjelentek száma 2012-ben: **963 fő** volt.

A II. Iskolafogászati körzethez tartozó nevelési-oktatási intézményben ellátandó gyermekek száma: **1.929 fő**

A szűrővizsgálatokon megjelentek száma 2012-ben: **1.444 fő** volt.

Alkalmanként 2-3 osztály szűrővizsgálatára került sor. Amennyiben további kezelésre volt szüksége a gyermeknek, személyre szóló értesítő cédulát kapott a szülő, amely tartalmazta az orvosa nevét,

rendelési idejét, és hogy milyen kezelésre kellett visszamennie a gyermeknek a fogorvoshoz. Fogszabályzás szükségessége esetén az illetékes orvos elérhetőségéről, rendelési idejéről kapott tájékoztatást a szülő. A visszarendelt gyermekek kb. 70%-a jelent meg további kezelésen.

Fontos feladat volt a szűrővizsgálatokon a gyermekek bizalmának megnyerése és felvilágosító tevékenység folytatása is. A szülői példamutatás hiánya és szociális gondok is közrejátszanak abban, hogy a gyermekek fogai egyre rosszabb állapotban vannak – különösen igaz ez a peremkerületi iskolák tanulóira –, mert számos esetben már második osztályos gyermekek esetében károsodottak, sérültek a megmaradó fogak.

Alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás

A háziiorvosi ügyeletet Ózd város lakossága számára – Domaháza, Farkaslyuk, Hangony és Kissikátor települések lakossága mellett – 2012. évben is az Ózdi Központi Ügyelet és Diszpécserszolgálat biztosította (Ózd, Október 23. tér 1.), amelyet Ózd Kistérség Többcélú Társulása (a továbbiakban: Társulás) tart fenn. Működtetője továbbra is a Kistérségi Közszolgáltató Gazdasági Iroda volt.

A Központi Ügyeletben felnőtt és gyermek házi orvos biztosította az ellátást hétköznap 16 óras (du. 16 órától másnap reggel 8 óráig), szombat, vasárnap és ünnepnapokon 24 órás ügyeleti időben.

Az ügyeleti feladatokat 2012. évben 13 fő házi orvos és 9 fő házi gyermekorvos látta el, 7 fő diszpécser és az orvosok mellett az ügyeletben részt vevő asszisztensek segítségével. Gondként jelentkezett, hogy Farkaslyuk és Domaháza községekben egész évben betöltetlené vált a háziiorvosi praxis, továbbá az ózdi 5. háziiorvosi körzet is november 1-jétől tartós helyettesítéssel volt ellátva, így az esetleges hosszabb betegség és egyéb okból történő kiesés következtében többlet teher hárult az ügyeletet ellátó házi orvosokra. (Előrelépést jelenthet, hogy 2013. január hónaptól betöltésre kerül a domaházi praxis, és az ott ellátást teljesítő házi orvos is részt vesz az ügyeleti munkában.)

A tavalyi évben **tovább súlyosbodott a helyzet az ügyeletet ellátó orvosok veszélyeztetése tekintetében.** Számos alkalommal éjszaka a város külterületeiről érkező hívás alapján a helyszínen érkező orvost a testi épségét veszélyeztető módon fogadták a beteg hozzátartozói, illetve súlyos szóbeli agresszió érte őket.

Problémaként vetődött föl továbbá az elmúlt évben is, hogy **az ügyeleti ellátást az esetek jelentős részében indokolatlanul, nem sürgősségi ellátást igénylő állapot fennállása miatt kívánták a lakosok igénybe venni** (...mert ott nem kell sorban állni, várakozni, vagy egyszerűbbnek tűnik az ügyeletes orvost házhoz hívni).

A Központi Ügyelet kiadásainak finanszírozását 2012-ben a társult települések (tagi) befizetései, az előző évi pénzmaradvány, az ügyeletet igénybevevő települések pótbefizetései, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (a továbbiakban: OEP) által folyósított – lakosságszám alapján, különböző szorzókkal korrigált – ügyeleti díjazás összege, valamint a hatósági megkeresés alapján elvégzett vizsgálatok díja biztosította.

A finanszírozás tekintetében problémát jelentett, hogy a Központi Ügyelet által ellátott települések lakosságszáma az elmúlt évekhez hasonlóan tovább csökkent, így az OEP által működtetésre biztosított összeg is egyre kevesebb.

További **gondot jelentett** a működtetés finanszírozása során, **hogy a tagi hozzájárulásokat a települések nem teljes körűen fizették meg a Társulás számára**, valamint, hogy a hatósági megkeresés alapján elvégzett vizsgálatok díját a kérelmező szervek késedelmesen egyenlítették ki.

A saját bevétel, illetve a működtetéshez szükséges pótbefizetés a bevétel kis részét képezi, a Központi Ügyelet finanszírozásában nincs meghatározó szerepe.

A Központi Ügyelet működtetése során fölmerült az ott használt eszközök cseréjének, felújításának, valamint az ügyeleti ellátásba bevont 2 db személygépkocsi cseréjének szükségessége, de forráshiány miatt ezek végrehajtására az elmúlt évben nem volt lehetőség.

Védőnői szolgálat

A **védőnői szolgálat** működtetését az elmúlt évben is a Polgármesteri Hivatal végezte, az üzemeltetési feladatokat – Megállapodás alapján havi díjazás mellett – az Ózdinvest Kft. látta el.

A Kormány – a központi költségvetésben erre a célra elkülönített forrásból – 2012. november 1-jétől 25 600 Ft/szolgálat összeggel megemelte a védőnői szolgálatok működtetésének finanszírozását. A többletfinanszírozás 70-30%-os megosztásban bér- és működési költségre került, illetve kerül felhasználásra. Ennek alapján valamennyi védőnő bruttó 14 700 Ft-os béremelésben részesült 2012. november 1-jétől.

A védőnői tevékenység szakmai felügyeletét és irányítását a B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv Edelényi, Kazincbarcikai, Ózdi Kistérségi Népegészségügyi Intézetéhez tartozó (a továbbiakban: Népegészségügyi Intézet) területileg illetékes vezető védőnő látja el. A vezető védőnő heti egy alkalommal ellenőrzi a védőnők szakmai munkáját és folyamatos szakmai tanácsadást tart.

Ózd városban 2012. évben is 18 területi és 1 ifjúsági védőnői szolgálat működött. A területi védőnők ún. vegyes körzetekben dolgoztak, ami azt jelenti, hogy a várandósgondozás és a 0-7 éves korú lakosság ellátása mellett ők végezték az óvodák, általános iskolák és a középiskolák iskolaegészségügyi ellátását a Bólyai Farkas Szakképző Iskola kivételével, ahol főállású ifjúsági védőnő végezte ezt a feladatot.

2012. évben 1 védőnői körzet folyamatos helyettesítéssel volt ellátva a védőnő GYED miatti távolléte miatt. Ezen túl egy védőnői státusz megüresedett, amelyet rövid időn belül sikerült szakképesítéssel rendelkező védőnő alkalmazásával betölteni. 2012. augusztusától ismét egy körzet van helyettesítéssel ellátva, a védőnő várandóssága és szülése okán.

Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2012.(VI.22.) önkormányzati rendeletében – az új, Rozsnyói úti védőnői tanácsadóhoz tartozó körzet kialakítása érdekében – 2012. július 1-től újraszabályozásra kerültek a védőnői körzetek.

A területi védőnő munkaterülete elsősorban a védőnői tanácsadó, az önkormányzati rendeletben meghatározott körzetben lakó családok otthona és a körzethez tartozó óvoda, iskola. 2012-ben változott a városban működő tanácsadók száma: kialakításra került a Rozsnyói úti orvosi rendelőhöz tartozó üres szolgálati lakásból egy új védőnői tanácsadó. Ez nagy előrelépést jelent azon gondozottak ellátásában, akik ebben a városrészben élnek. Kulturáltabb környezetben és könnyebben elérhető a védőnői ellátás. Ebben a tanácsadóban dolgozó két védőnő összesen 195 családot gondoz.

A területi védőnők önálló tanácsadás keretében végezték a várandós gondozást, a 0-7 éves korú gyermekeknél kötelező, életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat, növédelmi tanácsadást. Ezeken - a jogszabályban meghatározott kötelező feladatokon kívül - még számos más okból is felkeresik a gondozottak a védőnőket a tanácsadóban. (pl. súlymérés, táplálási tanácsok, védőoltásokról, szociális juttatásokról tájékoztató, stb.)

Felújításra került az Újváros téri tanácsadó is, és folyamatban van a Nemzetőr úti tanácsadó felújítása (a külső nyílászárók teljes cseréje már megtörtént). A Mekcsey úti tanácsadó felújítására pályázatot nyújtott be az Önkormányzat, sikeres elbírálás esetén a tanácsadó egy új, tágasabb, korszerűen felújított épületben lesz kialakítva, a jogszályi előírásoknak megfelelően.

A védőnői szolgálatok által ellátott családok megoszlása

Helye	Védőnők száma	Ellátott családok száma (2012.december)
Csepányi úti	2	201
Lehel vezér úti	2	307
Újváros téri	3	250
Nemzetőr úti	4	540
Alkotmány úti	3	306
Mekcsey úti	2	313
Rozsnyói úti	2	195

A védőnők munkájuk során együttműködnek más szakemberekkel. Elsősorban a házi gyermekorvosokkal, a háziorvosokkal, a szülész-nőgyógyászokkal, a gyermekjóléti szolgálat munkatársaival, a pedagógusokkal, a gyámhivatallal, a népegészségügyi intézettel.

2012-ben a védőnőket Ózd városában eseti gondnoksággal kapcsolatos feladatokkal is megbízták. Egy védőnőre 10 eseti gondnokolt is jutott némelyik hónapban, ami rendkívül nagy plusz terhet jelentett számukra. Erőn felül igyekeztek ezt a feladatot is becsülettel ellátni. Jogszabálmódosítás eredményeként az eseti gondnoki feladatok 2012. szeptemberétől folyamatosan csökkentek, év végére mindössze 1-2 eset maradt, de a felülvizsgálattal ezek is megszűnnek.

A területi védőnők munkájuk során kötelezően, havonta rendszeresen szolgáltatnak adatokat az Országos Módszertani Központ felé. A számítógépre, internet elérésre szükségük van. A hivatalos leveleket is e-mailen kapják a szakfelügyeletről, szakmai kamarától, ezen keresztül értesülnek továbbképzésekről. Mindegyik tanácsadó el van látva számítógéppel és internet használatával. Munkájukat hátráltatja a kézi, nyomtatványon történő dokumentálás. A jövőben célszerű és hatékonyabb lenne a korszerű, számítógépes program használatára való áttérés.

A védőnők által 2012-ben gondozott várandósokról Ózd városában:

Várandósok összes száma: 597 fő

Fokozott gondozást igénylő várandósok száma: 383 fő (64%), ebből

- egészségügyi ok miatt: 117 fő (16%)

- környezeti ok miatt: 185 fő (31%)

- egészségügyi és környezeti ok miatt: 81 fő (14%)

Dohányzó várandós anyák száma: 178 fő (30%)

Összes születések száma: 362, ebből élve születés: 361

Nem tervezett otthon születések száma: 2, mindkettő környezeti ok miatt veszélyeztetett.

Az újonnan nyilvántartásba vett újszülöttek száma: 361 fő, közülük

- koraszülöttek száma: 31 fő (8,6%)
- intrauterin retardáltak száma: 22 fő (6%)
- fejlődési rendellenességgel születettek száma: 3 fő

Az első életévüket betöltöttek száma: 294 fő

Az első életévüket betöltöttek táplálását az alábbi adatok mutatják:

Születéstől a 4. hónapos korig

- Születésétől fogva kizárólagosan szoptatott/női tejet kapó csecsemők száma: 193 fő
- Többnyire szoptatott, de folyadék kiegészítést kapó csecsemők száma: 3 fő
- Vegyesen táplált csecsemők száma (anyatej mellett, tápszert/gyümölcspepet/tejpépet, főzeléket kap): 91 fő
- Mesterségesen táplált csecsemők száma: 7 fő

Születéstől 6. hónapos korig

- Születéstől fogva kizárólagosan szoptatott csecsemők száma: 127 fő
- Többnyire szoptatott, de folyadék kiegészítést kapó csecsemők száma: 10 fő
- Vegyesen táplált csecsemők száma: 145 fő (anyatej mellett, tápszert/gyümölcspepet/tejpépet, főzeléket kap)
- Mesterségesen táplált csecsemők száma: 12 fő

- 12. hónapos korban még szoptatott/női tejet kapó csecsemők száma: 169

A fentiekből látszik, hogy magas az anyatejjel táplált gyermekek száma, hat napos korban kizárólag szoptatottak aránya is 43 %, ami nagyon jónak számít. 1 évesen még anyatejet kap a gyermekek 57 %-a. Ez nagyban hozzájárul az egészséges fejlődésükhöz.

2012. december hónapban **a védőnők által gondozott családok száma: 2112.** Ebből

- dohányzás előfordulása: 810 család (38 %) esetében,
- gyermekelhanyagolás előfordulása: 77 család (0,36 %) esetében,
- gyermekbántalmazás előfordulása: 0

2012. évben a védőnők által végzett **családlátogatások száma összesen: 11634, szaklátogatások száma összesen: 15115** (egy családon belül több is lehet, pl. várandós és gyermek is). Ezen kívül a védőnők rendszeresen végeztek egészségnevelést, különböző városi rendezvényeken szűrővizsgálatokat. Ózd városában a védőnők rendszeresen és aktívan részt vettek pályázatok lebonyolításában. 2012-ben a „Komplex telepprogram Velence és Hétes telepeken” elnevezésű programban két védőnő vett részt rendszeresen. Ez a program 2013-ban is folytatódik. 2012-ben is magas színvonalú rendezvényt tartottak az Anyatej Világnapja alkalmából. A Három királyfi, három királylány mozgalom keretében létrehozott „Apa-füzet” ismertetésében, kiosztásában is nagy szerepet vállaltak a védőnők.

Szakmai továbbképzéseken is rendszeresen részt vettek. 2012-ben Ózdon megszervezésre és megrendezésre került a Holló Rózsa által tartott iskolai egészségneveléssel kapcsolatos akkreditált többnapos továbbképzés, melyen 14 védőnő vett részt. 2012. január 1-től a 63/2011. (XI. 29.) NEFMI rendelet hatályba lépésével változott az egészségügyi dolgozók működési nyilvántartásának megújításához szükséges továbbképzési pontok rendszere. Ózd Város Önkormányzata, mint munkáltató biztosította a kötelező továbbképzéseken való részvételt és figyelemmel kísérte, segítette a működési nyilvántartások megújítását.

A védőnők az oktatási intézményekben rendszeresen tisztasági vizsgálatot végeztek, egészségnevelő előadásokat tartottak, szűrővizsgálatokat végeztek, szervezték, lebonyolították a kötelező védőoltásokat, vezették a dokumentációkat.

Az elmúlt évben több alkalommal közreműködtek örökbeadásnál. A Gólyahír Egyesület megyei koordinátora ózdi területi védőnő, aki lelkesen végzi ezt a munkát.

Iskola-egészségügyi ellátás

Az elmúlt évben továbbra is helyettesítés formájában – az ifjúsági védőnő közreműködésével – volt biztosítva az **iskola-egészségügyi** ellátás a 14-18 éves korosztály részére, a B.-A.-Z. Megyei Önkormányzat József Attila Gimnázium és Szakképző Iskola Bólyai Farkas Szakképző Tagiskoláiban. A 6-14 éves korú gyermekek körében valamennyi általános iskolában a házi gyermekorvosok látták el az iskolaorvosi feladatokat.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem az Ózd Város Önkormányzata által 2012. évben biztosított egészségügyi alapellátásról szóló tájékoztató szíves tudomásulvételét.